

United in Diversity: Eindtermen in Vlaanderen vanuit complexiteitsperspectief

Vlaams Parlement
Brussel
11 Oktober 2016

Rien Rouw

Wie stuurt?

Governing Complex Education Systems

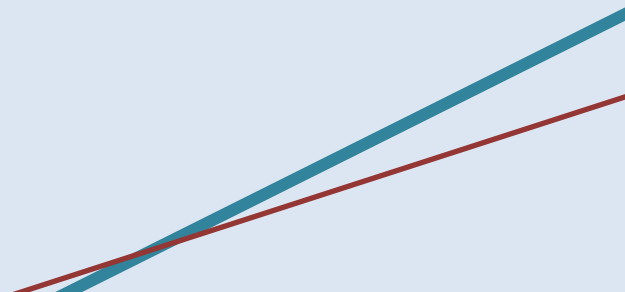
<http://www.oecd.org/edu/ceri/governingcomplexeducationsystemsgces.htm>

Trends in bestuur

- Decentralisatie
- Meer spelers, intensiever betrokken
- Meer data, open en sneller beschikbaar
- Meer nadruk op verantwoording en transparantie

Overzicht project

- Looptijd 2011 – 2016
- Theoretische studies
- 6 case studies
- 2 bundels

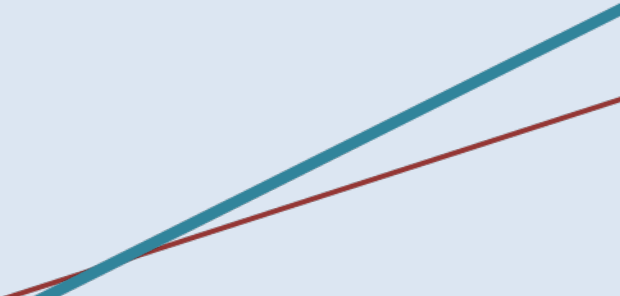

Governing Complex Education Systems: belangrijkste bevindingen

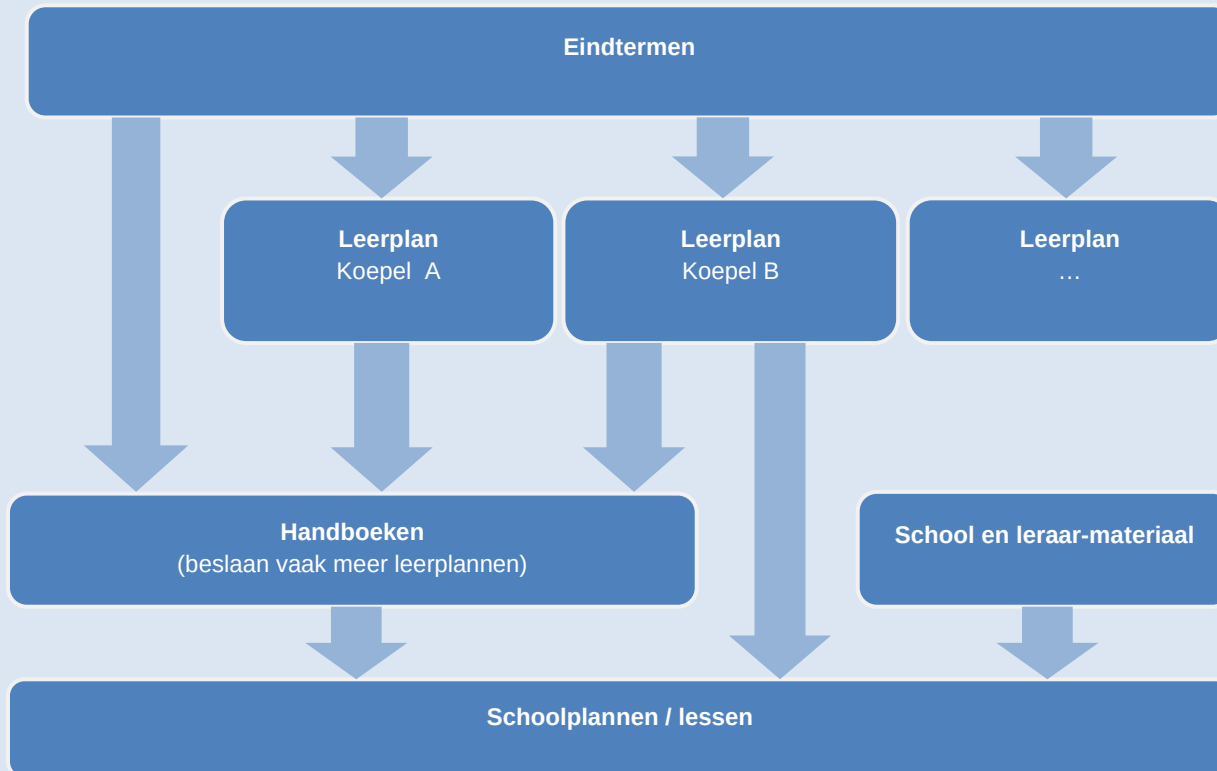

Bron: Education Governance in Action (OECD, 2016)

Kern

- Meer afstemming tussen de onderdelen van het systeem, en meer lange termijn oriëntatie
 - Een samenhangende en duurzame inzet op professionele ontwikkeling (“capacity building”) om vernieuwingen daadwerkelijk te realiseren
 - Bouw aan een cultuur van evaluatie en leren, met continue en rijke informatie over resultaten
-
- Two diagonal lines, one teal and one red, extending from the bottom right towards the center of the slide.

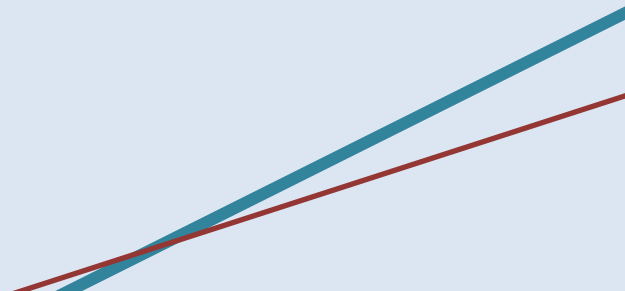
Eindtermen als casus

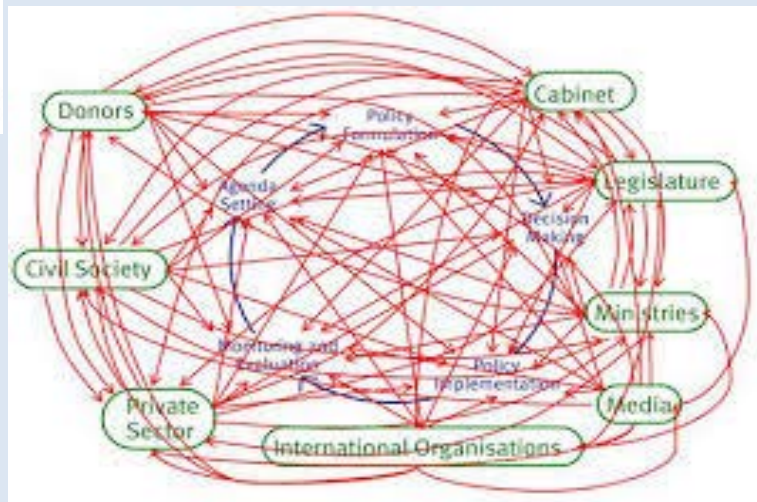
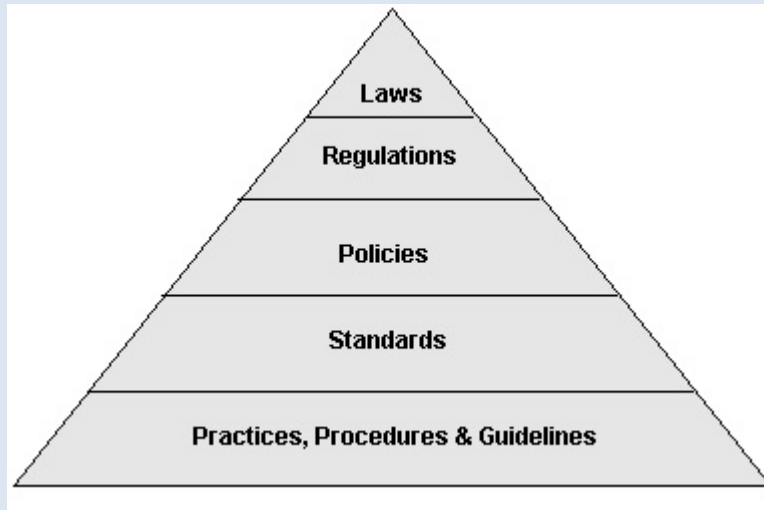

Vooraf

- Methode: interviews en literatuur, geen vragenlijsten en observaties
- Acties: problemen zijn universeel, oplossingen zijn in hoge mate contextueel

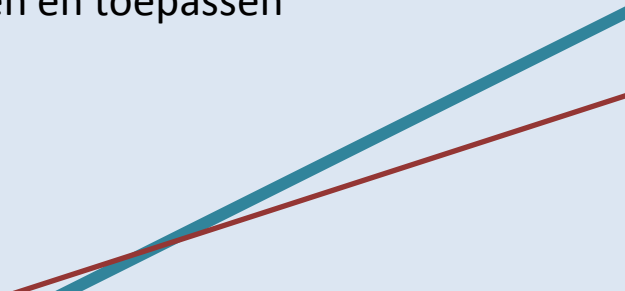
Complexiteit: een andere manier van kijken

Complexiteitsperspectief

- Collaborative governance
 - Alle spelers zijn nodig, van het klaslokaal tot 's lands vergaderzaal
 - Samenwerking in plaats van competitie brengt vooruitgang
 - Iedere speler draagt systeemverantwoordelijkheid en wordt daartoe aangemoedigd
- Whole-of-system benadering:
 - Een systeem, waarvan de som meer is dan de delen
 - Componenten en interacties leiden tot onvoorspelbare gevolgen
 - Hiërarchische noch lineaire sturing werkt
- Policy learning
 - Vanwege onvoorspelbaarheid is continu leren en verbeteren
 - Vraagt om continu monitoren en evalueren en kennis delen
 - Vraagt om de capaciteiten om te analyseren, reflecteren en toepassen

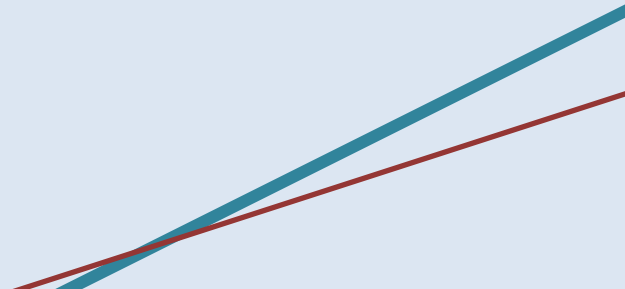

Bevindingen

Rond vijf aandachtspunten:

- Gedeeld begrip en overeenstemming
- Participatief beleid
- Afstemming en samenhang
- Professionele ontwikkeling (“capacity building”)
- Evaluatie en feedback

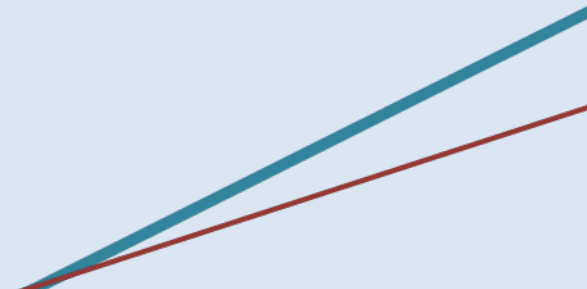
Gedeeld begrip en overeenstemming

Wat gaat goed?

- Overeenstemming over het concept van de eindtermen als zodanig

Wat kan beter?

- Uiteenlopende en tegenstrijdige perspectieven op aard en functie van de eindtermen
- Onduidelijkheid voor onder meer leraren en het publiek

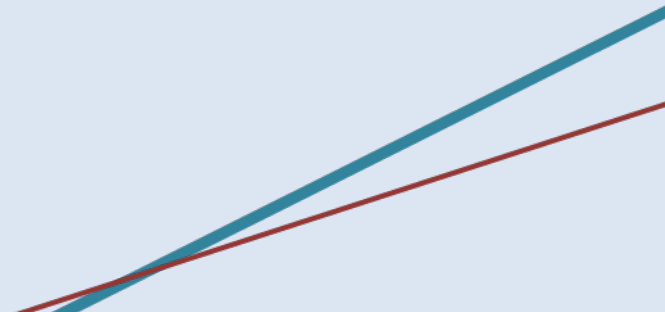
Participatief beleid

Wat gaat goed?

- Een lange traditie van bestuurlijke representatie
- Een platform waar alle stakeholders elkaar ontmoeten
- Nieuwe vormen van participatie (zoals het eindtermendebat)

Wat kan beter?

- Brede consultatie meer structureel vormgeven
- Leraren en schoolleiders intensiever betrekken

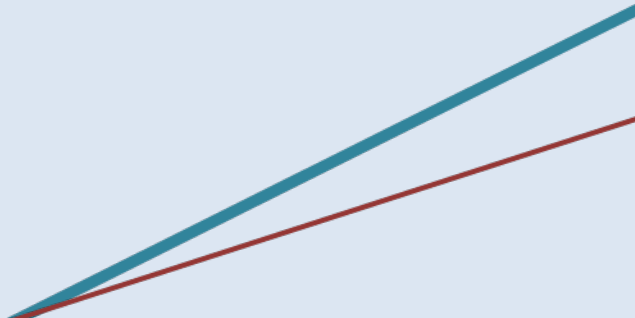

Afstemming en samenhang

Wat gaat goed?

- Sterke intermediaire organisaties
- Initiatieven tot samenwerking tussen de koepelorganisaties

Wat kan beter?

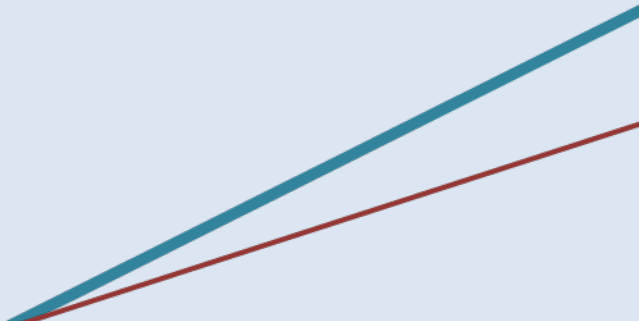
- Een samenhangende lange termijn agenda voor de herziening van eindtermen en leerplannen
 - Samenhangende aanpak van implementatie met uitwisseling van expertise
-

Professionele ontwikkeling

Wat gaat goed?

- Algemeen: hoge deelname aan cursussen etc
- Rond eindtermen: cursusaanbod en ondersteuning bij implementatie van PBD's

Wat kan beter?

- Meer samenhangende aanpak van professionele ontwikkeling op alle scholen (inclusief beleidvoerend vermogen)
 - Gezamenlijk en duurzaam initiatief rond introductie van eindtermen
-

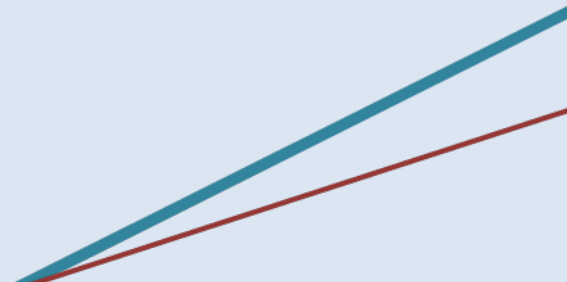
Evaluatie en feedback

Wat gaat goed?

- Systematisch programma van peilingen en bespreking daarvan
- Stimulerende rol inspectie

Wat kan beter?

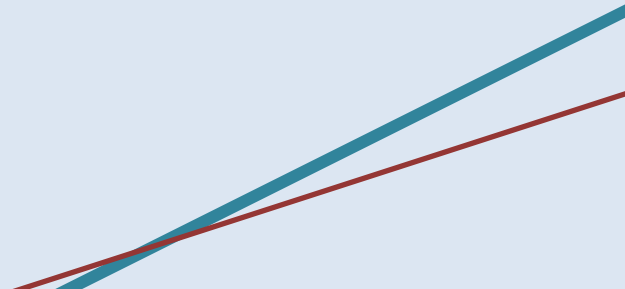
- Een completer beeld op systeemniveau
- Toets- en evaluatiecapaciteit en beleidvoerend vermogen op alle scholen verhogen (een meer pro-actieve strategie)

Conclusies 1

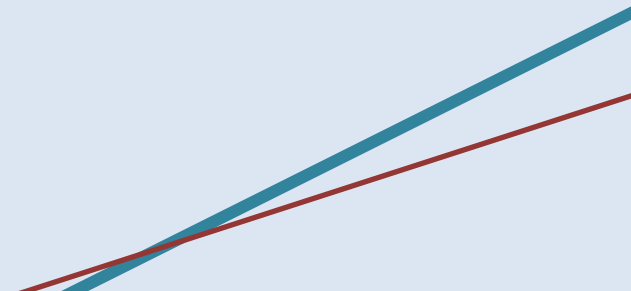
- Gedeeld begrip en overeenstemming:
 - Platforms nodig voor continue dialoog, zowel breed als diep (met de essentiële stakeholders: leraren en directeuren)
- Afstemming en samenhang:
 - Leiderschap is cruciaal: een 'guiding coalition' van sleutelpersonen met een gezamenlijke agenda
 - Vermogen om strategisch te denken en handelen en activiteiten te verbinden

Conclusies 2

- Professionele ontwikkeling:
 - Krachtig en duurzaam initiatief voor professionele ontwikkeling bij introductie nieuwe eindtermen
 - Samenhangende aanpak professionele ontwikkeling op alle scholen
- Evaluatie en feedback:
 - Toets- en evaluatiecapaciteit op alle scholen op een hoger plan
 - Experimenten gecombineerd met continue feedback versterken het lerend vermogen

Dank voor uw aandacht!

marinus.rouw@oecd.org

